

nomenklatura ponešto hramlje najbolji je dokaz, što i on probabilistima upisuje u grijeh, da je u njihovoj argumentaciji »vox probabilior a m-bigua«. Moglo se to nekim autorima ranije zamjeravati, ali danas ne može; svaki danas točno označuje što se pod pojedinim pojmom ima razumjeti, pa dosljedno izbjegava svaku pomutnju u netočnom opredjeljenju njihova značenja. Isto je tako bez oslona prigovor iznesen na prvom mjestu (str. 107): da nisu točno određene granice unutar kojih vrijedi probabilistički princip. I to se možda moglo prigovarati nekada, ali nije na mjestu da se prigovara danas.

Drugi svezak ima samo dvije knjige: o sakramentima (VI) i o kaznama i oprostima (VII). Po objamu je gotovo jednak prvom svesku, a po vrijednosti sadržaja jednako se može mjeriti s prvim; onaj izlaže teoriju u prvoj polovini, a životnu praksu u drugoj; ovaj je sav u izlaganju životne zadaće kako se ona odvija u životu vjernika prema propisu evanđelja i crkvenih odredaba. Sve je to izlaganje vrlo pregledno izloženo, kratko a solidno obrazloženo, najnovijim odredbama provideno, kratkim kazuističkim primjerima objašnjeno (»quaestiones«, »resolutiones«, »notanda pro praxi«). Ova okolnost tumači zašto ovo djelo po trinaesti put ide u svijet, a sva prilika, da mu ni to ne će biti posljednje izlaženje. Dušobrižnici u praktičnom životu radije posizu za ovakovim djelom, nego za onim koje se više baca na naučno teoretiziranje.

Vanjska oprema djela je veoma ukusna, cijena nije velika (oba sveska zajedno stoje 160 dinara), pa ga i s te strane možemo samo preporučiti.

Prof. A. Živković.

Dr. Krunoslav Draganović, Opći šematizam katoličke Crkve u Jugoslaviji, Sarajevo, 1939. Izdanje Akademije »Regina Apostolorum«. Str. 615, cij. vez. Din 95.—; broš. Din 80.—.

Dopala nam je ruku knjiga vrlo dobra i vrlo potrebita, knjiga koja nam podaje u zaokruženoj cjelini sve podatke o stanju katoličke Crkve u Jugoslaviji.

Autor je zaista radio solidno i stručnjački: u svemu je potpuno opravdao povjerenje našega Episkopata, koji mu je na izradu predao ovaj koliko težak toliko važan posao.

U uvodnoj riječi izložen je način i sistem, kojim je autor radio i prikazane su sve one ogromne poteškoće koje je morao da svlada. Njegov rad znači veliki uspjeh u jednom ogromnom i teškom poslu, koji je svršen u razmjerno kratkom vremenu od 2 godine. Svaka mu čast i priznanje.

Razdioba knjige, koja nam pregledno daje Sadržaj (str. 8), u svakom je pogledu dobra i potpuna, a dodani trostruki Imenik (kazala) dijeceza, župa i osoba je vrlo praktičan i omogućuje brzo snalaženje u omašnoj knjizi i ogromnom mnoštvu podataka koje donosi.

Dakako da pri ovako zamašnom i velikom djelu nije radi same prirode posla moguće, da se nebi potkrale stanovite greške i nedostaci, kako to i sam autor pri kraju uvodne riječi (str. 7) priznaje.

Mi bi u tom pogledu stavili samo jednu primjedbu. Ne smatramo ispravnom tvrdnju (str. 6) autorovu, da u Jugoslaviji postoje samo dvije

formirane crkvene pokrajine: Hrvatsko-slavonska i Vrhbosanska. Odredbom naime čl. 2 Srpskoga konkordata od g. 1914 osnovana je »jedna crkvena pokrajina, koja se sastoji iz Arhiepiskopije Beogradske sa sjedištem u prijestonici, čija oblast obuhvaća granice Srbije prije ugovora o miru Londonskog i Bukureškog od god. 1913 i iz sufraganske Skopske Episkopije sa sjedištem u Skoplju, koja obuhvaća novo oslobođene krajeve prelazeći iz nadležnosti Propagande u redovnu upravu.« Nije dake posve ispravno, kada se (na str. 17) kaže, da su u sklop Jugoslavije u cijelosti ušle kao dijeceze, koje nijesu spadale nijednoj crkvenoj pokrajini: Beogradska nadbiskupija i Skopljska biskupija.

Oprema knjige je dobra i solidna, tisak čist i pregledan. Priložena Crkvena karta Jugoslavije zadovoljava, ali bi se moglo zaželiti da u drugom izdanju bude u nešto većem mjerilu i u bojama. **Dr. Fr. Herman.**

Fra Karlo Karin, Redovničke župe i župnici redovnici prema sadašnjem crkvenom pravu. Zagreb 1939, tisak Narodne Prosvjete, Naklada piščeva, 8°, str. 156; cij. Din 40.—

Ovom disertacijom, koju je fra Karlo Karin podnio Teološkom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, pisac nije samo zadovoljio zahtjevu fakultetske uredbe o polaganju strogog ispita za postignuće doktorskog naslova, nego je osim toga obogatio našu kanonističku literaturu doista lijepim, preglednim i vrijednim djelom. Koliko god je obilna literatura o redovničkom pravu i literatura o župničkom pravu, nije dosad u značajnijem sistematskom djelu bilo sabrano sadašnje pravo o redovničkim župama i župnicima-redovnicima. Zato je bila sretna zamisao, kada je ova tema obrađena zasebno i sustavno, te tako obzirom na velik broj redovničkih župa u našoj državi udovoljeno bez sumnje velikoj praktičnoj potrebi.

Pisac si je postavio za zadaću: iznijeti i protumačiti u sistematskoj cjelini zakonske norme sadašnjeg prava o redovničkim župama te o redovnicima u dušobrižničkim službama. Ovu zadaću pisac je s uspjehom riješio u šest poglavlja.

U prvom je poglavlju izložen odnos dušobrižničke službe prema redovničkom staležu. Ovdje pisac kratko i jasno tumači pojam dušobrižništva i župe uopće, a redovničke napose. Zatim je govor o spojivosti dušobrižničke službe s redovničkim staležem i o stanovištu kanonskog prava prema vršenju župske službe sa strane redovnika. U drugom poglavlju pisac govori o redovničkim župama u osam paragrafa, i to: o postanku, diobi, ujedinjenju, razgraničenju i prenosu sjela, zatim o ukidanju, podjeljivanju redovničkih župa, te o njihovoj imovini i upravi. Treće poglavlje govori o redovničkim župskim crkvama, njihovom pravnom značaju, gradnji, obnovi, upravi imovine, zatim o posveti i blagoslovu, te konačno o zvonima i vizitaciji redovničkih župskih crkava sa strane mjesnog ordinarijata. Četvrto poglavlje posvećeno je redovnicima kao dušobrižnicima u raznim vrstama dušobrižničkih služba. Peto poglavlje govori o pravnom položaju redovnika u dušobrižničkoj službi, o njihovoj podložnosti, kako mjesnom ordinariju,